

Hevoset & Ratsastus

Hinta 8,50 €

Suomalaiset **MM-radalla**

Haastattelussa **Tom Gordin**

Emilie Faurien
valmennuslinikalla

Suomenhevosten
parhaat Ypäjällä

Muhun saarella
ratsastamassa

SYKSYN
muotiextra

STETSONEITA, BUUTSEJA JA KOKMALLUSPAITOJA

Lännenratsastusmuodissa rehottaa kaksi ääripäätä. Yhtäältä laji houkuttelee helpvoudellaan, sillä asuksi riittävät reining-kisoissakin farkut, bootsit ja rento kauluspaita. Toisaalta lännenratsastuksen all around- kisoissa saattaa häikäistyä sädehtivästä pukuloistosta. Suomalaisen lännenratsastuksen pukukoodi on kehittynyt pikkuhiljaa ja on nykyisin varsin kansainvälinen.

Aluksi tietä näytti reining. Lännenratsastuksen pioneeri, all around-lajien Suomen kärkeä edustava Pirjo Marjanen muistelee:

– Lännenratsastuksen alkuvuosina toimitiin reining-oppien mukaisesti, koska Suomessa ei ollut all around -valmentajia. Aluksi ratsastettiin westernhenkisillä kauluspaidoilla, farkuilla ja buutseilla, jos sellaiset sattui omistamaan. Hevosetkin olivat kaikenkarvaisia, sillä quarter oli Suomessa vielä harvinaisuus.

Stetsonit ja bootsit vakiintuivat vauhdilla. Ensimmäiset komeasti kirjaillut paidat ilmestyivät Pirjon Amerikan-reissun tuomisina vajaan kymmenen vuotta sitten. Ne yleistyivät naisvaltaisessa lajissa melko nopeasti ja nykyiset all around -kisarovat esteettinen elämänsä, jossa ratsastajien paidat kimaltelivat ja chapsit on säilytetty osaksi asukokonaisuutta.

Pirjo Marjanen puhuu show-vaatteiden puolesta kaikilla kisasatoilla. Hyvin pukeutunut ratsastaja arvostaa lajia, tuomareita ja yleisöä:

– Show-vaatteet alleviivaavat lajin näytävyyttä ja arvokkuutta. Lisäksi huoliteltu ulkonäkö pönkittää ratsastajan itsetuntoa. Tuomarille välittyy vaikutelma siitä, että ollaan tosissaan seuratasolta saakka. Ja ovathan puvut myös silmänruokaa yleisölle.

Verkkokaupasta tai ompelijalta

Osa all around -kilpailijoista ompelee asunsa itse, osa ostaa paidat verkkokaupasta ja osa teettää varusteet mittailaustyönä. Vaatteita myös kierrätetään kohtuullisin hinnoin.

Design Hennapauliinan Henna Mäkinen

Lännenratsastuksen kisavaatteet säihkyvät värejä ja koristeita.

on ommellut Pirjo Marjaselle ja muille lännenratsastajalle lukuisia paitoja, vaikka onkin tunnetumpi ”Tanssii tähtien kanssa” -ohjelman tanssiasujen luoja. Ensimmäiset lännenratsastusasut Mäkinen ompeli kymmenisen vuotta sitten. Länkkäriasiakkaita on nyt

kymmenkunta ja lisää tulee viidakkorummun myötä. Ideat malleihin pursuavat monista lähteistä.

– Toisinaan asiakkailla on mukana ideokuva, jota muokataan sopivaksi. Toisinaan ideoin mallin itse tai asiakkaan kanssa. Ideoita napsitaan väreistä, kankaista, kuvioista ja internetin kuvista. Myös ratsun ja varusteiden värit huomioidaan asua suunniteltaessa. Mietitään myös, minkälainen mielikuva ratsukosta halutaan antaa ulospäin: tyylikäs, räväkkä tai hillitty.

Materiaaleiltaan lännenratsastuspaidat eivät juuri eroa muista Mäkinen ompelemissa kisavaatteista, sillä lycraa ja koristeita käytetään myös esim. kilpatanssipuvuissa. Pestävää chapsimateriaalia, moka näköistä kangasta, Mäkinen ei ole käyttänyt muissa vaatteissa, paitsi intiaaneiksi pukeutuneiden showtanssityttöjen kisapuvuissa. Lännenratsastusvaatteissa on tärkeää hyvä istuvuus ja ryhdikkyys.

– Ratsastusvaatteissa istuvuus tarkoittaa kapealinjaisuutta, muttei niin ihonmyötäistä kuin tanssivaatteissa. Lännenpaitaan saadaan ryhdikkyyttä oikealla hartialinjalla, tukevalla kauluksella ja kalvosimilla sekä oikein mitoitetuilla hihhojen ja helman pituuksilla.

Mäkinen kertoo ratsastajien teettävän yhä näyttävämpiä asuja. Paitojen ja jakkujen ompeluun kuluu enemmän aikaa kuin ennen, koska halutaan enemmän leikkauksia ja haastavia koristeluja.

– Tosin vielä ollaan aika hillittyjä verrattuna siihen, mitä olen amerikkalaisia asuja katsellut. Esimerkiksi chapsit ovat meillä mustan, valkoisen ja ruskean sävyisiä, vaikka sävyjä olisi olemassa koko sateenkaaren kirjossa.

Bootfactoryn suutari Pekka Lahti valmistaa saappaita eri ratsastuslajeihin.

– Mittatilaustyönä tehty lännenratsastusasu istuu paremmin kuin postimyyntistä tilattu. Koristeistaan huolimatta se on urheiluvaate, jonka täytyy toimia tehtävässään ja kestää kulutusta ja pesua. Ompelijan kanssa itselle suunniteltu ja valmistettu vaate on ratsastajan näköinen.

Saappaat mittatilauksena

Chapsien alla pilkottavat bootsit voi myös teettää ammattilaisella. Suutari Pekka Lahti Bootfactorysta on valmistanut bootsia vuodesta 1988. Ensimmäisen parin hän pyörytti itselleen, kun ei löytänyt maahantuojiilta mieleisäänsä eikä saanut tuontisaappaita myyntiin. Lahti on Suomen harvoja kenganteolla itsensä kokonaan elättäviä suutareita. Uralla on ollut tuuriakin:

– Bootsit alkoivat tulla muotiin samoihin aikoihin kun tein ensimmäisen parini. Sain lopulta saappaita myyntiin amerikkalaisilta valmistajilta ja kehitin rinnalla omaa tuotantoa. Mitä enemmän kehitin omia malleja, sitä vähemmän myin tuontisaappaita.

Nykyisin Lahdella on myynnissä vakiintuneita malleja. Naisille löytyy 4–5 eri saapasmallia, joihin voi valita nahkoja ja koristeita joka lähtöön. Suomalaiset bootsinkäyttäjät ovat Lahden mukaan melko hillittyjä, joskin sekaan mahtuu rokkareiden tilaamia niitein koristeltuja pantteri- ja käärmekuoseja. Lahti yhdistelee saapasmallissaan espanjalais-, meksikolais- ja amerikkalaistyylisiä saappaita ja sovitaa ne suomalaisjalalle sopivaan lesitiin. Suomalaisen saappaat tehdään istuviksi, sillä asiakkaat vierastavat leveänlukkaisia ja

suurikorkoisia malleja. Erityisen tärkeää istuvuus on ratsastusjalkineissa. Niitä Lahti on tehnyt sekä lännenratsastukseen että perinteiseen eurooppalaiseen tyyliin. Lännenratsastusbootseja valmistuu koko ajan, mutta kouluratsastussaappaiden tilaukset ovat vähentyneet kun markkinoille on tullut lisää edullisia sarjavalmistajia.

– Teettämällä saa toimivat ja mukavat saappaat myös poikkeavaan jalkaan. Tarvittaessa tehdään ensin koesaapas, jota voi testata käytännössä.

Lännenratsastussaappaan terä ja kanta on muokattava sellaiseksi, ettei kantapää nouse ylös. Varren pituus mitoitetaan niin, ettei varsi kinnaa satulan läppään. Korkoa suunniteltaessa huomioidaan kannus. Lisäksi harkitaan värejä ja materiaalit tallin ja kentän pölyt kestäviksi. Liekkikuviolla ja koristeompeleilla saadaan saappaaseen kulutuksenkestävää eloa ja väriä.

Lahti valmistaa ja myy saappaita verstaassaan Riihimäellä. Helsingin Pitäjänmäellä on myös myyntiliike. Työntekijöitä on kaksi, joten toimitusaika on pari kuukautta. Kun sen maltaa, saa jalkaansa yksilöllisesti suunnitellut pilkulleen omaan jalkaan mitoitettut jalkineet, jotka tekevät sen mihin ne on tarkoitettu. &

HORSE & RIDER

**Tervetuloa
laajennettuun
myymäläämme!
Paljon syksyn
uutuuksia!**

www.horserider.fi

Keravan Horse & Rider Oy • Santaniitynkatu 9
Avoinna ark. 10–18 • la 10–15

HUIPPU
TARJOUKSIA
JA UUTUUKSIA
HIHS
osasto P1

WWW.HEVOSVAYLA.FI

Sibeliuskatu 32 49400 Harmina
+358 5 230 2282 hevoslavla@kymp.net

Find us on
Facebook